QORTI CIVILI PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tlieta, 2 ta' Frar 2016

Numru 1

Rikors Nru. 7/2016

Edward Cassar
vs

L-Avukat Generali u
Direttur Qrati uTribunali Kriminali
Registratur Qrati u Tribunali Kriminali

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' Edward Cassar tal-15 ta' Jannar 2016 li jghid hekk:

1. Illi permezz ta' digriet moghti mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta' Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016) fl-Appell fl-ismijiet Il-Pulizija vs Cassar Edward (Appell Kriminali numru 230/2015EG), l-appell gie dikjarat dezert stante li l-appellant ma deherx (Dok. EC1);

2. Illi minkejja li mill-process tirrizulta riferta pozittiva fir-rigward ta' Edward Cassar li allegatament gie notifikat personalment gewwa San Pawl il-Bahar, kopja tar-riferta hawn annessa u mmarkata Dok. 'EC2', ir-rikorrenti Edward Cassar fil-verita ma giex notifikat b'ebda avviz ghas-smigh ta' appell;

3. Illi fil-fatt ir-rikorrenti Edward Cassar sar jaf biss bid-data tas-smigh tal-appell nhar l-erbgha tlettax (13) ta' Jannar 2016 u dan meta il-pulizija ezekuttiva marret tezegwixxi s-sentenza appellata ossia s-sentenza datata erbgha (4) ta' Mejju 2015 moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, permezz ta' liema l-istess Qorti sabet lill-imputat hati, u kkundannatu

ghall-piena ta' prigunerija ghall-perijodu ta' tliet (3) xhur u dana ai termini tal-artikolu 338(z) u l-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. Illi nhar l-erbgha tlettax (13) ta' Jannar 2016, ossia dak in-nhar li sar jaf bis-seduta tas-sitta (6) ta' Jannar 2016, ir-rikorrenti pprezenta rikors b'dikjarazzjoni mahlufa tal-Avukat Dr. Michael Grech li bih talab sabiex il-Qorti terga' tappunta l-appell tieghu ghas-smigh. Illi b'digriet tat-tlettax (13) ta' Jannar 2016 il-Qorti tal-Appell Kriminali cahdet it-talba tar-rikorrenti sabiex l-appell tieghu jerga' jigi mqieghed fuq il-lista tal-kawzi appuntati ghas-smigh stante li kienu ghaddew l-erbat (4) ijiem rikjesti mill-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

5. Illi r-rikorrenti ma setghax jintavola r-rikors sabiex l-appell li gie dikjarat dezert jerga' jigi appuntat fil-perijodu stipulat fl-artikoli 422 tal-Kodici Kriminali, ossia fi zmien erbat ijiem, stante li r-rikorrenti ma kienx notifikat bl-avviz tas-smigh u konsegwentement sar jaf biss bid-data tas-seduta fit-tlettax (13) ta' Jannar 2016 meta l-pulizija ezekuttiva marret tezegwixxi s-sentenza appellata;

6. Illi konsegwentement ir-rikorrenti ma kellux id-dritt u l-opportunita li jittratta l-appell tieghu li dwar liema kellu kull interess li jattendi stante li s-sentenza appellata kienet tinkludi terminu ta' prigunerija;

7. Illi minhabba dawn ic-cirkostanzi, fosthom in-nuqqas ta' notifika tal-avviz ta' smigh tal-appell u d-digriet fuq imsemmi, gew lezi d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti Edward Cassar ghal smigh xieraq kif protetti mill-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Ewwel Skeda tal-Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta;

8. Illi ghalhekk kellha ssir din il-kawza;

9. Illi l-fatti kollha fuq dikjarati huma a diretta konoxxenza tar-rikorrent;

Ghaldaqstant ir-rikorrent jitlob bir-rispett lil dina l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni ohra permessa mill-ligi, joghgobha:-

1. tiddikjara illi r-rikorrenti ma kellux smigh xieraq fl-appell fl-ismijiet Il-Pulizija vs Cassar Edward (Appell Kriminali numru 230/2015EG) minhabba vjolazzjoni tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Ewwel Skeda tal-Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. tiddikjara nulla u bla effett fil-ligi d-digriet moghti fis-sitta (6) ta' Jannar 2016 mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali;

3. taghtih dawk ir-rimedji kollha li jidhrilha opportuni u mehtiega fil-kaz.

Rat ir-risposta tal-Avukat Generali li tghid hekk:

1. Illi l-atti kriminali juru li r-rikorrent kien gie notifikat personalment fis-6 ta' Ottubru 2015 bl-appuntament tal-appell tieghu u dan skont riferta ffirmata mill-purtier tal-Qrati tal-Gustizzja. Ghalkemm ir-rikorrent jallega fir-rikors tieghu li huwa ma giex debitament notifikat huwa ma indika l-ebda spjegazzjoni ghaliex allura din ir-riferta tghid il-kontra. Partikolarment ir-rikorrent ma ta l-ebda raguni

valida ghaliex wiehed ma ghandux jemmen dak li hemm imnizzel fir-riferta bhalma lanqas ma fisser ghaliex huwa qed itenni li dak li kitbet il-purtier huwa zbaljat jew mhux minnu. Ghalhekk fin-nuqqas ta' prova min-naha tar-rikorrent li r-riferta tghid il-falz, il-prezunjoni hija li kollox sar sewwa u dan fuq il-principju li omnia rite et recte facta esse;

2. Illi meqjus li fl-atti kriminali kien hemm riferta pozittiva, il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet korretta skont l-artikolu 422 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li tiddikjara l-appell kriminali mressaq mir-rikorrent bhala wiehed desert;

3. Illi wara kollox ir-rikorrent ma ghandu l-ebda dritt jinvoka ksur tal-jedd ta' smigh xieraq meta kien huwa stess illi kien hati ta' nuqqas gravi fil-konfront tal-Qorti inkwantu bla gustifikazzjoni falla milli jattendi biex jitratta l-appell tieghu. Dan ghaliex min ma jsegwix il-procedura dettata mil-ligi ma jistax jilmenta minn xi nuqqas li sehh fil-konfront tieghu. Bhalma ntqal mill-Qorti Kostituzzjonali fil-kawza Joseph Grech vs L-Avukat Generali deciza fl-20 ta' Dicembru 2000, partijiet li jonqsu milli jattendu ghas-seduti "ma jkunux jistghu jilmentaw li ma jkunux inghataw smigh xieraq skont il-Konvenzjoni u skont il-Kostituzzjoni izda setghu biss ilumu lilhom infushom illi jkunu tilfu, kienet x'kienet ir-raguni, l-opportunita taghhom skont ir-regoli procedurali li jiggvernaw il-process";

4. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, ta' min wiehed jigbed l-attenzjoni wkoll li s-sentenza appellata nghatat fl-4 ta' Mejju 2015 u l-appell gie appuntat ghas-6 ta' Jannar 2016 permezz ta' digriet moghti fit-13 ta' Lulju 2015 (ara Dok. EC2). Billi l-appell tressaq mir-rikorrent, huwa kien fl-obbligu u fid-dmir li jsegwi l-proceduri kriminali istitwiti minnu stess quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali. Issa mid-data ta' meta r-rikorrent ipprezenta l-appell tieghu sad-data li gie appuntat l-appell ghaddew iktar minn seba' xhur. Ifisser li irrispettivament mis-siwi tan-notifika, ir-rikorrent kellu zmien twil bizzejjed biex personalment jew permezz tal-avukat tieghu jikkonsulta mar-registru kriminali biex isir jaf ghal meta gie appuntat l-appell. Jekk kif jidher li gara l-kaz ir-rikorrent naqas milli jsegwi l-appell tieghu allura huwa ghandu jgarrab il-konsegwenzi tal-imgieba non-kuranti tieghu;

5. Illi fl-ahharnett ir-rikorrent lanqas ma jista' jilmenta ghaliex il-Qorti tal-Appell cahditlu r-rikors tieghu biex l-appell tieghu jerga' jitqieghed fuq il-lista galadarba huwa ma ressaqx din it-talba tieghu fiz-zmien erbat ijiem li jsemmi l-artikolu 422 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Dwar dan l-artikolu l-Qorti Kostituzzjonali ga kellha l-okkazjoni tippronunzja ruhha li dan mhuwiex leziv ghad-dritt ta' smigh xieraq kif imhares taht il-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Konvenzjoni Ewropea (ara Patrick Mangion vs Avukat Generali et tas-27 ta' Jannar 2006 u Anthony Bezzina vs Avukat Generali tal-31 ta' Jannar 2014);

Ghaldaqstant ghal dawn ir-ragunijiet l-esponent umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti jogghobha tichad it-talbiet kollha tar-rikorrent bl-ispejjez kontra tieghu.

Rat ir-risposta tal-intimati l-ohra li tghid hekk:

1) Illi ir-rikorrenti qed isostni illi huwa ma inghatax smigh xieraq, u dan a bazi tal-fatt illi huwa ma kienx notifikat bl-avviz tas-smigh taI-Appell li ntavola huwa stess;

2) III bir-rispett kollu, dan huwa ghal kollox fatt inveritier, u dan kif jirrizulta car mir-riferta tal-Marixxal Sandra Grech ezebita fil-procedura tal-Appell, fl-ismijiet Il-Pulizija vs Edward Cassar (Appell Numru 230/2015), fejn kitbet fit-timbru, li hija nnotifikat lir-rikorrenti personalment hija stess;

3) Illi di piu l-istess Marixxal mhux biss ghamlet l-imsemmija dikjarazzjoni, talli xehdet, u quddiem din l-Onorabbli Qorti zgurat bil-gurament taghha, illi hija nnotfikat PERSONALMENT lir-rikorrenti bl-avviz tas-smigh taI-Appell tieghu;

4) Illi dan il-fatt gie konfermat wkoll mill-Marixxal tal-Qorti Raymond Schembri li dakinhar tan-notifika kien qed jakkumpanja lil Marixxal Sandra Grech;

5) Illi z-zewg Marixxalli li huma ufficjali tal-Qorti, ma ghandhom ebda nteress li jiddikjaraw fatti li mhumiex;

6) Illi ghalhekk isegwi illi la darba r-rikorrenti kien debitament notifikat u kien huwa stess illi naqas milli jattendi l-Qorti, huwa ma jistax jinvoka l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Ewwel Skeda tal-Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta, u jilmenta illi huwa ma nghatax smigh xieraq;

7) Illi sentenza ta' Qorti li ghaddiet in gudikat, igorr maghha certu piz, u ghalhekk din l-Onorabbli Qorti ghandha tezercita cirkospezzjoni akbar meta tigi biex tghaddi ghas-sentenza;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz;

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;

Rat l-atti, ix-xhieda u trattazzjoni orali tad-difensuri tal-partijiet;

Rat li r-rikors thalla ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

Fatti

Il-fatti inkontestati f'din il-vertenza huma s-segwenti:

Edward Cassar kien intavola appell minn sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Sede Kriminali) tal-4 ta' Mejju 2015 li kkundannatu tlett xhur habs ai termini tal-artikolu 338(2) u l-artikolu 18 tal-Kap. 9 liema appell gie appuntat quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali ghas-6 ta' Jannar 2016 (App Krim 230/2015EG).

Dakinhar tal-appell, l-appellant ma deherx ghalkemm ir-riferta tal-marixxal tal-Qorti kienet turi li l-apellant kien gie notifikat personalment fis-6 ta' Ottubru 2015 bl-avviz tas-smigh tal-appell. Konsegwentement l-appell gie dikjarat dezert u s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati marret in gudikat u r-rikorrenti gie arrestat fit-13 ta' Jannar 2016 u mehud fil-facilita korrettiva ta' Kordin biex jiskonta l-piena.

Il-kontestazzjoni tar-rikorrenti hu illi qed isostni li qatt ma gie notifikat bl-avviz tas-smigh u kwindi l-proceduri li segwew quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali illedewlu d-dritt ghal smigh xieraq ai termini tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u artikolu 6 tal-Kap. 319.

Konsiderazzjonijiet

Bhala punt ta' ligi, ma hemmx hafna x'jinghad fuq id-dritt ta' smigh xieraq f'dawn ic-cirkostanzi. L-artikolu 6(1) jishaq fuq 'fair and public hearing' u l-artikolu 6(3) jinkorpora drittijiet ta' opportunita xierqa ta' difiza ghall-imputat. Huwa indubitat illi r-rikorrenti li pprezenta appell quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali kellu d-dritt li jigi notifikat bid-data tas-smigh tal-appell tieghu. Del resto dan hu dritt moghti bil-ligi stess li minnha jiskaturaw obbligi da parti tal-appellant li bhal f'dan il-kaz jistghu isarrfu f'konsegwenzi fatali ghad-difiza tieghu f'kaz tan-nuqqas tieghu li jidher quddiem il-Qorti fid-data u hin li bihom ikun gie notifikat. L-artikolu 6 tal-Kap. 319 u l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ma jipprovdux ghal dritt ta' appell wisq anqas ghal dritt ta' notifika, izda jekk dan il-jedd qed jinghata bil-ligi inkluz l-obbligu li ssir in-notifika tal-avviz tas-smigh, f'dan il-kaz anki lil appellant innifsu, kull nuqqas li ghalih ma jistax jinstab htija jew nuqqas fl-appellant ghandu jittiehed bhala cahda ta' dritt u garanzija li jiffefendi ruhu kif imiss skond l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni. Wara kollox l-artikoli in kwistjoni ma jipprovdux espressament ghal smigh fil-prezenza tal-akkuzat pero hu meqjus li hu parti intrinsiku mill-jedd ghal smigh xieraq (ara **Colozza vs Italia 1985**). Hemm limitazzjonijiet ghal dan il-jedd li pero mhux rilevanti ghal finijiet tal-elementi cirkostanzjali ta' din il-vertenza u l-Qorti mhix ser tidhol fihom.

Stabbilit l-obbligu tan-notifika da parti tal-awtoritajiet gudizjarji u l-konsegwenti l-jedd tar-rikorrenti li ghandu jigi notifikat biex ikun jista jidher quddiem il-Qorti biex jinstema' l-appell tieghu fil-prezenza tieghu u li fin-nuqqas ikun qed jigi michud lilu d-dritt li jinstema' fil-gurnata u hin appuntati, trid issa issir l-prova jekk dan il-jedd giex michud lilu. Din hi kwistjoni ta' fatt, ghalkemm wahda li fic-cirkostanzi tista' tkun spinuza u difficli meqjusa l-fatti pruvati.

Jibda biex jinghad li f'dan l-istadju l-kwistjoni fattwali dwar l-oneru tal-prova hi wahda ta' indoli civili essendo din hi kawza fil-Qorti Civili ghalkemm dwar allegat ksur ta' jedd moghti bil-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-drittijiet tal-bniedem.

Il-prova li trid issir mill-parti li tallega fatt necessarjament tinkombi lilha ghax il-gudikant irid jigi konvint fuq bazi ta' bilanc ta' probabbilita li l-fatt hu pruvat kif allegat.

In oltre kif intqal fil-kawza **Interior Finishes Supplies Ltd vs Ian Tabone** (App Inf 08/06/2005):

> Irid jinghad ukoll illi mhuwiex insolitu li tribunal jew qorti jsibu ruhhom rinfaccjati b' zewg versjonijiet, anke dijametrikalment opposti, pero` kif jinsab osservat "mhux kwalunkwe tip ta' konflitt ghandu jhalli lill-Qorti f'dak l-istat ta' perplessita` li minhabba fih ma tkunx tista' tiddeciedi b'kuxjenza kwieta u jkollha taqa' fuq ir-regola ta' 'in dubio pro reo'" (Vol. L P II p 440), ossija, l-applikazzjoni tal-massima 'actore non probante reus absolvitur'. Dik il-qorti jew tribunal ghandhom ifittxu, jezaminaw u jisiltu mill-provi dak is-sostenn u dik ic-certezza morali li taghmel il-versjoni l-wahda aktar kredibbli u attendibbli mill-ohra. Dan anke fuq il-bilanc tal-probabilitajiet u tal-preponderanza tal-provi hekk generalment meqjus bhala sufficcjenti ghall-konvinciment tal-gudikant. Huwa biss fejn l-assjem tal-provi hu tali li l-versjonijiet huma hekk bilancjati li kull wahda tista' tirrizulta plawsibbli illi allura ma jibqax lecitu li l-gudikant jifforma opinjoni motivata fuq probabilitajiet u l-preponderanza. Ara "Joseph Vicent Rausi -vs- Joseph Muscat", Prim' Awla, Qorti Civili, 5 ta' Ottubru 1992;

B'zieda ma' dan intqal fil-kawza **Frank Giordmaina Medici et vs William Rizzo et** (PA 28/04/2004):

> Illi l-Qorti tifhem li, fil-kamp civili, il-piz probatorju mhwiex dak ta' provi lil hinn mid-dubju ragonevoli. Izda fejn ikun hemm verzjonijiet li dijamentrikament ma jaqblux, u li t-tnejn jistghu jkunu plawsibbli, il-

> principju ghandu jkun li tkun favorita t-tezi tal-parti li kontra taghha tkun saret l-allegazzjoni.

Il-kawza quddiem din il-Qorti tirrigwarda riferta ta' ufficjal tal-Qorti li qed tigi attakkata.

Il-Qorti tirreferi ghas-sentenza fl-ismijiet **Joseph Cassar Aveta vs Citadel Insurance plc** (App Inf 28/03/2007) li bhala punt ta' principju din il-Qorti tqisha marbuta. Din is-sentenza tghid hekk:

> In-notifika f' idejn min hu indikat li jiricevi l-posta f'dawk ic-cirkustanzi hi, f'konkorrenza ma' dawk l-ohra superjorment indikati, wahda mill-modi li permezz tieghu n-notifika tista' tigi kompjuta. Tali notifika tippostula dik il-volonta inekwivoka li d-destinatarju ried li l-posta tintbaghat fil-lok iddezinjat minnu bil-konsegwenza li din tekwivali ghan-notifikazzjoni validament ezegwita. B'dan il-mod l-Artikolu 187 (1) precitat johloq il-presunzjoni iuris tantum illi n-notifikand hu xjenti mill-att ta' l-avviz notifikat lilu ghall-instawrar tar-rapport processwali. Dan igib li jinkombi fuq id-destinatarju ta' l-att l-oneru li jipprova li hu ma rceviex l-att. Jinsab ritenut, in fatti, fis-sentenza fl-ismijiet "Alessandro Delhin -vs- Antonio Darmanin et", Prim' Awla, Qorti Civili, 9 ta' Novembru 1927 illi "atteso che, per quanto sia vero in diritto essere ammissibile la presunzione 'omnia rite et recte facta esse' e doversi aggiustar fede agli ufficiali in cio che si attiene alla esplicazione del proprio ufficio, tali presunzioni pero, esendo della specie della 'juris tantum', possono combattersi colla prova contraria e, per restare in argomento di riferta di usciere, senza la necessita` di querela di falso". Tali prova kuntrarja tista' tigi dezunta minn kwalsiasi fonti ta' konvinciment.

Trasportat il-principju ghal kaz prezenti jirrizulta illi n-notifika tas-smigh tal-appell sar mill-marixxall tal-Qorti Sandra Grech li kienet akkumpanjata minn marixxall iehor Raymond Schembri. Ir-riferta fuq wara tal-avviz tas-smigh bil-kitba ta' Sandra Grech juri illi l-avviz inghata lir-rikorrenti personalment fis-6 ta' Ottubru 2015. Hi spjegat li marret f'villa jew farmhouse fil-Wardija u spjegat ukoll li kien hemm rixtellu tal-hadid li jinfetah minn gewwa. Id-drive-in kellu fetha u mbaghad jikser f'liwja twila u ltaqghet ma' ragel xi hmistax-il pass il-gewwa. Ikkonsenjatlu l-avviz u kitbet li taghtu lir-rikorrenti ghax ikun qalilha hekk. Altrimenti kieku tat id-dokument lil haddiehor kienet tnizzel lil min taghtu. Ziedet pero illi hi jkollha mijiet ta' notifiki u ghalkemm taf li kkunsenjat id-dokument lil ragel ma setghetx taghraf b'certezza jekk kienx ir-rikorrenti ghalkemm il-persuna li nnotifikat ma kienx ta' eta zghira. In oltre ziedet li r-

riferti ma jinhadmux dak il-hin (f'dan il-kaz jirrizulta li saret l-ghada) pero ghandha notebook fejn tikteb dak il-hin x'ikun sehh. Ziedet li dan in-notament market SG1 fl-atti juru li n-notifika saret u anki nghatat in-numru tat-telephone u mobile tal-persuna biex f'kaz ta' differiment tal-kawza javzawh ma jitilghax il-Qorti. Qalet li l-persuna li lilha jigi konsenjat id-dokument ma jiffirmax ghalih u anqas jittiehed il-karta tal-identita tieghu. Ilha f'dan ix-xoghol xi disa' snin. Din kienet l-ewwel notifika taghha li saret f'dik ir-residenza.

Il-marixxall l-iehor Raymond Schembri li kien qed isuq il-vettura tal-marixxalli waqqaf lil marixxall l-ohra li kkonsenjat in-notifika quddiem il-grada fejn kellha ssir in-notifika. Hu ma harigx mill-karrozza izda dawwar. Hu seta' jinnota lil marixxall l-ohra li kienet dahlet il-gewwa mill-grada u kkonsenjat l-avviz lil ragel li ma kienx ta' eta zghira. Ma setghax jikkonferma li kien r-rikorrenti. Ma kienx cert pero fejn ezatt saret in-notifika jekk hux gewwa jew barra l-grada li minnha tidhol ghad-drive-in. Zied ukoll illi jitnizzel notament tar-riferta fuq ktieb ghal rasu li jinghata lid-Direttur Qrati Kriminali li fih jitnizzlu r-riferti pozittivi ghal skopijiet ta' hlas dovut lil marixxall. Hekk sehh f'dan il-kaz kif jidher mill-estratt esebit u maghmul mill-istess xhud.

Ir-rikorrenti jinsisti li qatt ma gie notifikat bl-avviz tas-smigh. Jahseb li kien Malta fiz-zmien li saret l-allegata notifika u ma jeskludix anqas li seta' kien id-dar. Mieghu tghix biss carer. Qal li kif tidhol mill-gate principali wara li jifthulu minn gewwa hemm kisra qawwija u mbaghad xi 120 metru biex tasal ghar-residenza, li ma tidhirx minn barra minhabba l-kisra. Hu nnega li qatt ra liz-zewg marixxalli jew li qatt ikkonsenjawlu d-dokument tal-avviz tas-smigh. Zied li mindu li nqatghet il-kawza fil-Qorti tal-Magistrati hu ccekja xi darba mal-avukat jekk l-appell kienx appuntat pero irrispondewh fin-negattiv. Fil-fratemp pero l-avukat tieghu kellu problemi serji fil-familja tieghu u qaghad lura milli jerga' jsaqsih. Ma kienx jaf minn ebda sors iehor li l-appell kien gie appuntat ghas-6 ta' Jannar 2016. Hu cert li ma rceviex l-avviz u nesa. Spjega li jzomm notamenti ta' dak li jkun rceva u jwahhalhom fejn jarahom.

Ir-rikorrent ukoll pprezenta affidavit tal-helper Ramona Camilleri u l-carer Bernardette Espartero li spjegaw li meta jigi ricevut xi haga mill-Qorti, ir-

rikorrent dejjem ighidilhom jaghmlu scan u jibaghtuha lil avukat. Huma jinnegaw li accettaw xi notifika tal-avviz tas-smigh in kwistjoni.

Il-Qorti hasset il-htiega li tikkonduci access wara li ntemmet ix-xiehda biex tikkostatata da visu l-lok fejn saret in-notifika u tkun f'pozizzjoni ahjar li tqabbel dak li rat max-xhieda moghtija.

Kostatazzjonijiet tal-Qorti

Wara li l-Qorti rriflettiet fuq il-provi prodotti bhala stat ta' fatt ma tistax tasal ghal konkluzzjoni illi r-rikorrent gheleb il-prezunzjoni tal-ligi dwar dak li jirrizulta mill-att ta' notifika, att li hu dokument ufficjali mahrug minn ufficjal tal-Qorti li bil-gurament tal-hatra obbligat jaqdi dmiru b'diligenza, serjeta u responsabilta kbira tenut kont tal-konsegwenzi li jiskattaw min-notifika.

Lil Qorti rrizultala illi l-marixxalli anke waqt l-access ikkonfermaw li l-post fejn saret in-notifika hu l-post li fih sar l-access. Huma baqghu jsostnu li n-notifika saret f'idejn ragel mhux ta' eta zghira li accetta n-notifika u ddikjara ruhu bhala r-rikorrent. Kontra din ix-xhieda li allura tikreja prezunzjoni favur in-notifika valida, hemm ix-xhieda tar-rikorrenti li jichad li ma gie notifikat. Pero la darba l-allegazzjoni qed issir minnu jrid bi provi jikkonvinci lil Qorti li fuq bilanc ta' probabbilita n-notifika ma kinitx valida. Din il-prova fil-fehma tal-Qorti ma saritx. Ir-rikorrenti ma jichadx li fid-data tan-notifika kien f'Malta u anki seta kien fir-residenza fejn saret in-notifika cioe Pezul Lodge, Triq il-Wardija, San Pawl il-Bahar. Ir-rikorrent stess jixhed illi hu l-uniku ragel li jghix f'dik ir-residenza u illi mieghu ghandu helper u carer, it-tnejn nisa. L-affidavits taghhom fil-fehma tal-Qorti ma jbiddlu xejn mill-piz tal-prova li tinkombi fuq ir-rikorrent billi huma nisa u l-marixall iddikjarat li l-att gudizjarju gie konsenjat lil ragel mhux mara. Daqstant iehor mhux ta' solliev ghar-rikorrent li solitament kull att li jircievi jibghatu lil avukat u jzomm kopja. Dan jista' jkun kollu minnu pero ma jbiddel xejn mill-fatt li att ufficjali tal-Qorti hu prova ta' dak li fih. Il-prezunzjoni tingheleb biss b'fatti cari u inkonfutabbli li sar zball.

Il-Qorti taghmilha cara li ma hi qed titfa ebda dell jew nuqqas ta' buona fede f'ebda parti jew xhud prodott. Izda l-Qorti trid tiddeciedi fuq il-fatti in piena konformita mal-ligi u f'dan il-kaz, kif intqal fil-kawza citata aktar il-fuq il-prezunzjoni juris tantem li harget mill-provi ma gietx meghluba b'mod konvincenti. Hu minnu kif issottometta r-rikorrent illi l-marixxalli tal-Qorti ma gharfux lir-rikorrenti u aktar gharfu l-lok tan-notifika u din tikkreja dubju, pero fil-fehma tal-Qorti hi plawsibbli ix-xiehda tal-marixxalli illi mhux ser jiftakru l-ucuh kollha li fil-mijiet ta' notifiki li jsiru specjalment bhal f'dan il-kaz, meta stqarru li x'aktarx kienet l-ewwel darba li ghamlu notifika f'dak l-indirizz. In oltre ma hemm xejn stramb li persuna tiftakar xi haga mhux komuni bhal f'dan il-kaz il-kobor u sbuhija tar-residenza.

Il-Qorti, specjalment waqt l-access ikkonstatat li d-deskrizzjoni tal-marixxall Grech dwar l-ambjent li dahlet fih jikkombacja max-xhieda taghha. In oltre, certu fatti bhal garage u d-deskrizzjoni tal-bieb principali tar-residenza ma setghatx tkun tafhom kieku ma dahlitx sew fil-fetha tad-drive-in tal-proprjeta in kwistjoni billi minn barra l-grada ma jidher kwazi xejn mill-proprjeta hlief il-fetha fejn saret il-kunsenja tal-att tal-Qorti.

Ghalkemm hemm xi inkonsistenzi fix-xhieda tal-marixxalli specjalment fejn ezatt iltaqghu mar-rikorrent cioe f'liema parti tar-residenza, jekk kienx fl-ewwel parti tad-drive-in cioe fil-fetha jew il-barra fejn il-gate, il-Qorti tqis tali inkonsistenzi bhala ragonevoli mehud it-trapass taz-zmien bejn in-notifika u d-data li xehdu. In oltre jrid jigi ravvizat illi l-marixxalli ma kienux jafu minn qabel bid-diffikulta li ser tinsorgi u li kien ser ikollhom jixhdu fuq din in-notifika. Hu minnu illi ma jittiehed ebda numru ta' karta ta' identita jew li d-destinarju jiffirma ghal konsenja izda ma hemmx obbligu li jsir hekk. Di piu n-numri tat-telephone u mobile li l-marixxall Sandra Grech qalet li nghatat mir-rikorrent ma gewx michuda mill-istess rikorrent li mhux tieghu.

Il-Qorti tqis illi l-marixxall ma ghandhom u ma gie ppruvat ebda interess apparent jew fatti li juru intenzjoni ulterjuri f'dan il-kaz ghaliex ghandhom jiddikjaraw esplicitament f'riferta li gie notifikat il-persuna li lilha kien indirizzat l-att jekk ma sehhx hekk. Ir-riferta hi wahda pubblika u ghalhekk miftuha ghal

skrutinju shih. Ir-responsabilta kbira tal-marixxalli f'dawn il-kazijiet fil-fehma tal-Qorti hi wahda li l-istess marixxalli huma konxji taghha u biex riferta tigi dikjarata zbaljata fuq semplici dikjarazzjoni ta' parti minghajr prova cara li sehh zball tkun qed tmur kontra l-prezunzjoni li dokument ufficjali hu prova ta' dak kontenut u li sar bi piena konoxxenza tal-importanza tieghu.

Fl-ahharnett irid jinghad li s-sottomissjoni tal-Avukat Generali li r-rikorrenti kellu rimedju ordinarju biex iwaqqa' n-notifika ma treggiex f'dan il-kaz kemm minhabba l-urgenza u l-fatt innifsu illi jedd fondamentali kien qed jigi invokat.

Daqstant iehor ma jistax jinghad li r-rikorrent kellu obbligu jsegwi l-appell biex jara meta ser jigi appuntat. Dan ma johrogx mill-ligi, anzi l-ligi taghti x'tifhem li hu l-obbligu tal-awtorita gudizjarja li tavza lil partijiet bis-smigh tal-appell.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti ma ssibx li ma kien hemm nuqqas ta' notifika valida u kwindi ma hemm lezjoni ta' drittijiet fondamentali tar-rikorrent ai termini tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u artikolu 6 tal-Kap. 319 u kwindi tichad it-talbiet tar-rikorrenti, bl-ispejjez. Il-Qorti fic-cirkostanzi tal-kaz qed tqassar it-terminu ghal prezentata ta' appell u taghti erbat ijiem biex isir l-appell u erbat ijiem ghar-risposta.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.
Imhallef

Anne Xuereb
Deputat Registratur